

Bestuurlijke conferentie ‘Voldoende en schoon water, nu en in de toekomst’

‘Meer ambitie, regie en concrete maatregelen nodig!’

Niet alleen onze eigen Tweede Kamer, maar ook de Europese Commissie vraagt de regering werk te maken van het verbeteren van de Nederlandse grond- en oppervlaktewaterkwaliteit, iets waar Vewin al jaren voor pleit. Het ministerie van IenM organiseerde in dat kader onlangs de bestuurlijke conferentie ‘Voldoende en schoon water, nu en in de toekomst’.

De Tweede Kamer heeft na het Wetgevingsoverleg Water van 17 november 2014 een motie aangenomen, die vraagt om een samenhangende aanpak en onafhankelijke regie voor voldoende zoet water en waterkwaliteit. Dit zou de vorm moeten krijgen van een Deltaplan Waterkwaliteit, aan te bieden of in te voegen bij het geplande Nationaal Waterplan 2015. In het

ontwerp Nationaal Waterplan is opgenomen dat de ambitie in 2015 nader ingevuld wordt onder regie van de Stuurgroep Water.

Regie en concrete maatregelen

Op 9 maart 2015 werd de urgentie van dit onderwerp nog eens onderstreept door een oproep van de Europese Commissie aan Nederland om haast te maken met

implementatie van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Vewin onderschrijft de aanbevelingen van Brussel en roept het ministerie op tot meer ambitie, regie en concrete maatregelen.

Ambitieniveau Nederland

Nederland kent een te laag ambitieniveau bij het implementeren van de KRW en het

realiseren van een goede waterkwaliteit. Artikel 7.3 van de KRW geeft aan dat de zuiveringsinspanningen voor de bereiding van drinkwater omlaag moeten. De Europese Commissie stelt dat Nederland door te weinig urgentie, het ontbreken van onderzoek naar de effectiviteit van maatregelen en het te veel gebruikmaken van uitzonderingen onvoldoende maatregelen neemt ter verbetering van de waterkwaliteit en het halen van de KRW-doelen.

Geen inzicht in effectiviteit

De Commissie verzoekt Nederland om de effectiviteit van de bestaande maatregelen te beoordelen. Om te bepalen welke aanvullende maatregelen nodig zijn, moet inzichtelijk zijn hoe maatregelen bijdragen aan het realiseren van de KRW-doelstellingen.

De Commissie kan de implementatie van de KRW niet volledig beoordelen, omdat Nederland niet altijd geschikte of voldoende informatie aanlevert. De Commissie zegt te weinig informatie te hebben over hoe en op welke termijn Nederland de doelen wel denkt te halen. Noodzakelijke maatregelen op het gebied van landbouw, chemicaliën, hydromorfologische veranderingen, afvalwaterverwerking en waterwinningen blijven hierdoor onbesproken. Specifiek voor drinkwater blijft onduidelijk welke beschermingsmaatregelen zoals beschermingszones er getroffen worden en hoe de sanering van vervuilde grond vorm krijgt.

Landbouwsector belangrijkste bron van diffuse verontreiniging

De Commissie benoemt de landbouwsector als belangrijkste bron van diffuse verontreiniging in Nederland. De landbouwpraktijk vormt een grote oorzaak van het niet halen van de gewenste waterkwaliteit in 2015. De Commissie komt met de aanbeveling om in de stroomgebiedbeheerplannen een heldere strategie op te nemen met betrekking tot landbouwvervuiling voor nutriënten en bestrijdingsmiddelen. Hierin moet worden gedefinieerd welke basismaatregelen alle landbouwbedrijven moeten nemen en hoe de extra aanvullende maatregelen worden gefinancierd. Logische maatregelen zijn het afstemmen van de normen in het mestbeleid op de doelen van de KRW en de inzet op emissiereductie in het beleid voor

gewasbescherming: bijvoorbeeld uitbreiding van bufferzones en spuittechnieken met 90% driftreductie verplicht stellen.

Verbetering chemische waterkwaliteit

De KRW-doelen voor rivieren worden niet gehaald, omdat de basismaatregelen in de vier stroomgebieden te weinig effect hebben. De bronnen van chemische verontreiniging worden onvoldoende geïdentificeerd in de stroomgebiedbeheerplannen. Nederland kwantificeert niet van alle bronnen van chemische vervuiling hoeveel reductie nodig is om de KRW-doelen te behalen. Dit is nodig om de juiste maatregelen te nemen.

Bestuurlijke conferentie

In de aanloop naar de bestuurlijke conferentie 'Voldoende en schoon water, nu en in de toekomst', hebben Vewin en het ministerie van IenM op 1 mei jl. een themabijeenkomst KRW georganiseerd. Vewin presenteerde daar een overzicht van de knelpunten voor drinkwaterbronnen en riep op tot meer ambitie, regie en maatregelen. Het ministerie gaf aan weinig opties te zien voor aanpassing van het beleid en de regelgeving. Men liet wel weten open te staan voor concrete voorstellen vanuit de sector voor verbetering van de waterkwaliteit. De Vewin-stuurgroep Bronnen & Kwaliteit, onder voorzitterschap van PWN-directeur Martien den Blanken, heeft daarop een lijst met concrete maatregelen opgesteld en ingebracht voor de bestuurlijke conferentie 'Voldoende en schoon water, nu en in de toekomst' op 27 mei jl. in Amersfoort.

Het ministerie van IenM organiseerde deze bijeenkomst als stap bij het vaststellen van de extra inspanning die nodig is voor waterkwaliteit in het Nationaal Waterplan. Vewin heeft op deze conferentie aangegeven dat meer inzet nodig is om de doelen te halen en lichtte haar voorstellen nader toe. Het ging om de concrete maatregelen op het gebied van toelating en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen; mestbeleid; beleid, toelating, gebruik en afval van geneesmiddelen en nieuwe stoffen; bodemverontreiniging; STRONG/strategische voorraden; de Omgevingswet; internationale afstemming en zoet water.¹

Verklaring van Amersfoort

Na afloop ondertekenden de betrokken partijen (rijk, provincies, waterschappen, de land- en tuinbouwsector, de farmaceutische industrie, de recreatiesector, VNO-NCW, natuurorganisaties, kennisinstituten en drinkwaterbedrijven) de Verklaring van Amersfoort. Hierin onderkennen zij dat er een opgave ligt voor het verbeteren van de waterkwaliteit en geven aan wat ze zullen doen om de doelen dichterbij te brengen. Vewin vindt het belangrijk dat de waterkwaliteit hiermee nadrukkelijker op de agenda komt. Drinkwaterbedrijven moeten namelijk 7 dagen per week, 24 uur per dag schoon, betrouwbaar drinkwater leveren. En dat doen ze ook, maar nog steeds is extra zuivering nodig. De kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater is namelijk nog niet op orde. Het is belangrijk dat de ambitie is om de doelen van de KRW te halen. Deze richtlijn is dan ook niet zomaar een richtlijn; het gaat om het belang van schoon water voor de volksgezondheid.

Vewin zal de uitkomsten van deze conferentie en de uitwerking van de Verklaring van Amersfoort op de voet volgen en blijft bij het ministerie van IenM hameren op uitwerking in een Deltaplan Waterkwaliteit met meer ambitie, meer regie en meer concrete maatregelen.

Standpunten Vewin

- Erken de noodzaak en urgentie van de KRW-doelen en verhoog het ambitieniveau in Nederland.
- Toets maatregelen op hun bijdrage aan de KRW-doelen voor drinkwater en neem effectieve beschermingszones voor drinkwater op in de maatregelenprogramma's.
- Het rijk moet een strategie ontwikkelen voor de aanpak van de verontreiniging vanuit de landbouw met extra maatregelen in de stroomgebiedbeheerplannen.
- Neem de bronnen van chemische verontreiniging met bijbehorende maatregelen op in de stroomgebiedbeheerplannen.
- Pleit binnen de EU voor meer samenhang tussen de KRW en ander EU-beleid.

¹ Voor de volledige tekst van de voorstellen, zie <http://tinyurl.com/pltudog>